

FYZIKA

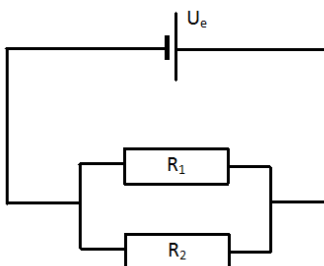

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Ročník:	Druhý	Pracovný list č. 18
Tematický celok:	Elektrický prúd v kovoch	
Učivo:	Riešenie úloh	

Elektrický prúd v kovoch

Príklad 1: Vypočítajte prúdy v jednotlivých vetvách v elektrickej sieti na obrázku, ak $U_e = 6V$, $R_1 = 6\Omega$, $R_2 = 3\Omega$. Riešte pomocou: a) Ohmovho zákona, b) Kirchhoffových zákonov

Riešenie: a) Pomocou Ohmovho zákona:

Vypočítame celkový odpor zapojenia a následne prúd prechádzajúci nerozvetvenou časťou.

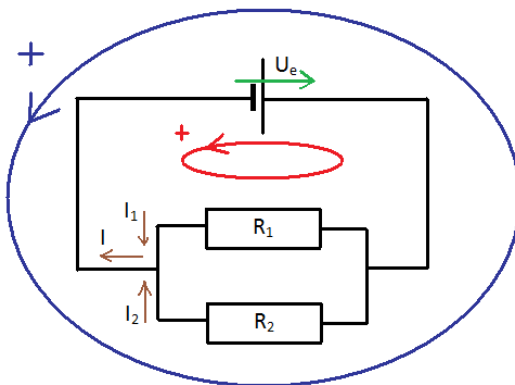
$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} = \frac{1}{6} + \frac{1}{3} = \frac{1}{2} \Rightarrow R = 2\Omega$$

$$I = \frac{U_e}{R} = \frac{6V}{2\Omega} = 3A$$

Prúdy prechádzajúce rezistormi R_1 a R_2 majú veľkosť:

$$I_1 = \frac{U_e}{R_1} = \frac{6V}{6\Omega} = 1A, \quad I_2 = \frac{U_e}{R_2} = \frac{6V}{3\Omega} = 2A$$

b) Pomocou Kirchhoffových zákonov: Naznačíme si smery obiehania a vytvoríme rovnice pre uzol, pre modrú slučku a červenú slučku.

$$I_1 + I_2 = I$$

$$-U_e = -R_2 I_2$$

$$-U_e = -R_1 I_1$$

Po dosadení do rovníc dostávame výsledky $I=3A$, $I_1=1A$, $I_2=2A$.

Úlohy na samostatné riešenie:

1. Rezistor s odporom 10Ω je pripojený ku zdroju napätia 12 V . Aký celkový náboj prejde rezistorom za 20 s ? (24 C)
2. Medený drôt s priemerom 2 mm máme nahradiť hliníkovým drôtom, ktorý má rovnakú dĺžku a odpor. Aký musí mať priemer? Merný el. odpor medi je $0,017\text{ }\mu\Omega\cdot\text{m}$, hliníka $0,027\text{ }\mu\Omega\cdot\text{m}$. ($2,5\text{ mm}$)
3. Tri rovnaké rezistory zapojené sériovo majú celkový odpor R . Aký bude ich celkový odpor, ak budú zapojené paralelne ? ($R/9$)
4. Uzavretým obvodom, v ktorom je zapojený zdroj elektromotorického napätia $3,2\text{ V}$ a rezistor s odporom $1,5\text{ }\Omega$, prechádza prúd 2 A . Určite vnútorný odpor zdroja. ($0,1\text{ }\Omega$)
5. K batérii s elektromotorickým napätím $4,5\text{ V}$ pripojíme rezistor s odporom $4\text{ }\Omega$. Obvodom pritom prechádza prúd $0,9\text{ A}$. určite prúd, ktorý by prechádzal obvodom s touto batériou pri skrate. ($4,5\text{ A}$)
6. Vnútorný odpor voltmetra je $50\text{ k}\Omega$ a jeho rozsah 50 V . Aký odpor je potrebné predradiť voltmetru, aby ním bolo možné merať napätie 300 V ? ($250\text{ k}\Omega$)
7. Na variči s elektrickým príkonom 800 W sme zohriali 4 l vody z teploty 20°C na 100°C za 30 minút . Aká je účinnosť variča? Merná tepelná kapacita vody je $4200\text{ Jkg}^{-1}\text{K}^{-1}$. ($93,3\%$)
8. Ku zdroju s konštantným svorkovým napätím $U = 70\text{ V}$ sú v sérii zapojené dva rezistory. Jeden má odpor $R = 5\text{ }\Omega$ a druhý neznámy odpor R_x . Na rezistore s odporom R sme voltmetrom namerali napätie $U_1 = 50\text{ V}$. Aký je odpor druhého rezistora? Prúd prechádzajúci voltmetrom zanedbajte. ($R_x = 2\Omega$)
9. Akumulátorová batéria má elektromotorické napätie $6,2\text{ V}$. Pri odbere prúdu 5 A sme namerali jej svorkové napätie $6,1\text{ V}$. Aké je svorkové napätie batérie pri odbere prúdu 20 A ? ($5,8\text{ V}$)
10. Elektromotorické napätie zdroja je $1,1\text{ V}$. Po pripojení spotrebiča s odporom $5\text{ }\Omega$ je svorkové napätie len $0,6\text{ V}$. Aký je vnútorný odpor zdroja a aký prúd prechádza obvodom ? ($4,17\text{ }\Omega$, $0,12\text{ A}$)
11. Vyriešte sieť pomocou Kirchhoffových zákonov, ak vetvou AB ide prúd I_1 , vetvou EF prúd I_2 a vetvou CD prúd I_3 . ($I_1=1\text{ A}$, $I_2=2\text{ A}$, $I_3=3\text{ A}$)

